

ปรัสส์ บุญรัมย์ 2552: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านนาทอย ตำบลหนามแท่ง อำเภอสว่างเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์อภิวันท์ กำลิ่งเอก, M.A. 95 หน้า

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชนบ้านนาทอย ตำบลหนามแท่ง อำเภอสว่างเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งครอบคลุม 3 วัตถุประสงค์ คือ ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของประชาชน ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนครัวเรือน จำนวน 140 ครัวเรือน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าไค-สแควร์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 44.3 ปี การศึกษาอยู่ในระดับไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกือบทั้งหมดประกอบอาชีพทำนา โดยมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 3,864.3 บาท ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ยครัวเรือนละ 21.3 ไร่ ส่วนใหญ่ไม่มีสถานภาพทางสังคม จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.3 คน ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนเฉลี่ย 40.8 ปี ส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับป่าชุมชน ประชาชนทั้งหมดได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยแหล่งข้อมูลมาจากหอกระจายข่าวมากที่สุด สำหรับความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชนและความคาดหวังผลประโยชน์จากป่าชุมชนพบว่า อยู่ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชนที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพทางสังคม การได้รับการฝึกอบรม ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน และความคาดหวังผลประโยชน์จากป่าชุมชน ผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ประชาชนมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมจัดการป่าชุมชน ซึ่งควรมีการรักษาและพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เพิ่มมากขึ้น โดยการจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับป่าชุมชนแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเป็นผู้ประสานงานและเป็นผู้นำประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมป่าชุมชนต่างๆ

Parawass Boonrom 2009: People's Participation in Mangement of Community Forests: A Case Study of Ban Na Thoi Community, Tambon Nam Thaeng, Amphoe Si Mueang Mai, Changwat Ubon Ratchathani. Master of Science (Resource Management), Major Field: Resource Management, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Associate Professor Apiwan Kamlangek, M.A. 95 pages.

The objectives of this research on people participation in Ban Na Thoi community forest management were to study socio-economic conditions of the people, to study people's participation in management of community forest and to study an affective factors of people's participation in management of community forest. Primary data from a survey of 140 sample households were used. Statistical methods applied include average, percentage, and chi-square. The statistical significant level used was 0.05.

The results of this research found that most peoples on the study area were male with their average age of 44.3 years. Their educational levels were not higher than compulsory level (Grade 6). All most of their occupation was paddy cultivation. Their average annual household income was 3,864.3 bath. Their average size of land holding was 21.3 rais. Most peoples have no any social status. Their average household member was 4.3 peoples. Their average resettled period was 40.8 years. Most peoples have attended any forest resource training courses. All peoples received community forest information and village information tower was their main information source. Having knowledge of community forest and benefit expectation from community forest were at a high level.

Ban Na Thoi community peoples, whole view, had a high level of participation in community forest management. Factors that statistically significant in relating to community forest management participation of the peoples were period of living in the community, social status, experiences in forest resource training courses, having knowledge of community forest, and benefit expectation from community forest. The results indicated that Ban Na Thoi community peoples, realized and perceived that participation in community forest management was important. In order to maintain and develop the participation level of the peoples, should constantly have arrangement the training courses so that to supplement knowledge of community forest to the peoples by assignment local officers to coordinate the work and lead peoples to participate in any community forest activity.